

Aluehallitus

Aika 5.10.2026 klo 09:00 -

Paikka Etelä-Savon maakuntaliitto (Mikonkatu 5, Mikkeli) / Teams

Käsiteltävät asiat

Asia	Liitteet	Otsikko	Sivu
162		Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
163		Pöytäkirjan tarkastajien valinta	6
164		Työjärjestyksen hyväksyminen	7
165	1, 2	Otto-oikeuskelpoisten päätösten käsittely	8
166		Aluehallituksen kokoukset kevätkaudella 2027	10
167		Muutoksen hakeminen Etelä-Savon hyvinvointialueen lainanottovaltuuteen	12
168	3	Talouden kuukausikatsaus 1-8/2026	15
169	4	Vastaus 24.3.2026 tehtyyn aluevaltuustoaloitteeseen Savonlinnan sairaalan edunvalvonta (Tikkanen, Minna)	17
170	5	Vastaus 8.6.2026 tehtyyn aluevaltuustoaloitteeseen "Hoitohenkilöstön riittävyyden, jaksamisen ja työturvallisuuden varmistaminen Eloisan arjessa" (Marja Riitta Linnaranta / KD aluevaltuustoryhmä)	19
171	6 - 9	Tiedoksi saatettavat asiat	26

Sisällysluettelo

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä
Läsnä	Leppä Jari	puheenjohtaja
	Valtola Pirkko	1. varapuheenjohtaja
	Seppälä Arto	2. varapuheenjohtaja
	Aho Eero	jäsen
	Huhtinen Marjaana	jäsen
	Järvinen Heli	jäsen
	Peitsaro Panu	jäsen
	Pulliainen Liisa	jäsen
	Saari Sanni	jäsen
	Silvennoinen Eija	jäsen
	Valtola Oskari	jäsen
	Vironen Jouni	jäsen
	Wuorinen Jarkko	jäsen
	Mikkonen Anna-Kristiina	aluevaltuuston puheenjohtaja
	Vehmala Tommi	aluevaltuuston 1. varapuheenjohtaja
	Auvinen Hannu	aluevaltuuston 2. varapuheenjohtaja
	Seppälä Santeri	hyvinvointialuejohtaja
	Luukkonen Jaana	johtajaylilääkäri
	Kaukonen Niina	ikääntyneiden palvelujen toimialajohtaja
	Tavi Saara	sosiaalipalvelujen toimialajohtaja
	Lokka Seppo	pelastus- ja turvallisuuspalvelujen toimialajohtaja
	Kuosmanen Kimmo	terveyspalvelujen toimialajohtaja
	Sipilä Sami	konsernipalvelujen toimialajohtaja
	Laurikainen Antti	pöytäkirjanpitäjä
	Poikolainen Tarja	juristi
	Vauhkonen Jouni	viestintäasiantuntija

Aluehallitus

5.10.2026

162**Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Aluehallitus 5.10.2026

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsu lähetetään vähintään neljä päivää ennen kokousta. Kirjallinen kutsu on toimitettu jäsenille sähköpostitse 30.9.2026.

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jollei erityiset syyt ole esteenä.

Kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus toimielimen päättämällä tavalla.

Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali lähetetään ensisijaisesti sähköisesti. Tällöin valmistelutoimielin tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että tähän tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä. Salassa pidettäviä tietoja voidaan lähettää vain suojatulla yhteydellä.

Todetaan läsnäolijat sähköisessä kokoushallintajärjestelmässä. Kokous on päätösvaltainen, kun vähintään seitsemän jäsentä on läsnä.

Päätös:

Etelä-Savon hyvinvointialue

Esityslista

12/2026

4/39

Aluehallitus

5.10.2026

Aluehallitus

5.10.2026

163

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Aluehallitus 5.10.2026

Aluehallitus valitsee pöytäkirjantarkastajiksi kaksi aluehallituksen jäsentä ja varalle kaksi jäsentä aakkosjärjestyksessä.

Vs. hyvinvointialuejohtajan esitys:

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Marjaana Huhtinen ja Heli Järvinen sekä varalle Panu Peitsaro ja Liisa Pulliainen. Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti 8.10.2026 ja se on nähtävänä hyvinvointialueen yleisessä tietoverkossa seuraavana arkipäivänä.

Päätös:

Aluehallitus

5.10.2026

Työjärjestyksen hyväksyminen

Aluehallitus 5.10.2026

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, ellei työjärjestystä päätetä muuttaa.

Vs. hyvinvointialuejohtajan esitys:

Hyväksytään esityslistan mukainen työjärjestys.

Päätös:

Aluehallitus

5.10.2026

Otto-oikeuskelpoisten päätösten käsittely

Aluehallitus 5.10.2026

Hyvinvointialuelain 97 §:n mukaan aluehallitus, aluehallituksen puheenjohtaja, hyvinvointialuejohtaja ja hallintosäännössä määrätty hyvinvointialueen viranhaltija voivat ottaa aluehallituksen käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty aluehallituksen alaisen viranomaisen tai aluehallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen.

Hallintosäännön 32 §:n mukaan aluehallituksen alaisen viranomaisen on ilmoitettava aluehallitukselle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista aluehallitus on päättänyt, ettei se käytä otto-oikeuttaan.

Hallintosäännön mukaan seuraavia päätöksiä ei tarvitse saattaa toimielimien tietoon eivätkä ne ole ottokelpoisia toimielimille:

1. virka- tai työehtosopimuksen mukaiset henkilöstöpäätökset
2. muiden virka- tai työehtosopimuksen mukaisten ei-harkinnanvaraisten etuuksien myöntäminen
3. palkattomat virkavapaudet ja työlomat, joiden kesto on enintään yksi vuosi
4. henkilöstövalinnat, pois lukien palvelualuejohtajat ja -päälliköt, tulosalueiden esihenkilöt, johtavat asiantuntijat ja viranhaltijat
5. koulutusta ja virkamatkoja koskevat päätökset
6. hankinnat ja sopimukset, joiden kustannusvaikutus on alle 30.000 euroa
7. vuokrasaatavien vapautuspäätökset, joiden

Aluehallitus

5.10.2026

kustannusvaikutus on alle 10.000 euroa

8. päätökset muutoksista ostolaskujen hyväksyjiin ja asiataarkastajiin
9. päätökset saatavien poistoista kirjanpidosta.

Päätökset ovat nähtävillä kokouksessa.

Etelä-Savon hyvinvointialueen viranhaltijapäätökset löytyvät myös osoitteesta

<https://etelasavonha.fi/eloisa/paatoksenteko/viranhaltijapaatokset/> ja

toimielimien esityslistat ja pöytäkirjat löytyvät osoitteesta

<https://etelasavonha.fi/eloisa/paatoksenteko/esityslistat-ja-poytakirjat/>.

Toimivalta:

Laki hyvinvointialueesta (611/2021) 97.1 §

Hallintosääntö § 32

Vs. hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus merkitsee tiedoksi toimielimien ja viranhaltijoiden päätökset ajalta 13.-27.9.2026 ja päättää olla käyttämättä otto-oikeuttaan.

Päätös:

Liitteet

Numero Otsikko

Liite 1 Viranhaltijapäätökset ajalta 1309-2709_2026

Liite 2 Palvelulautakunta 23092026

Aluehallitus

5.10.2026

166**Aluehallituksen kokoukset kevätkaudella 2027**

Aluehallitus 5.10.2026

6618/00.01.02.02/2026

Valmistelija

Hallintopalvelujohtaja Antti Laurikainen, puh. 044 351 2502

Hallintosäännön 133.1 §:n mukaan toimitellaan päättää kokouksensa ajan ja paikan.

Kokous pidetään myös, mikäli puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai määräenemmistö toimitellimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

Toimivalta

Hallintosääntö 133.1 §

Vs. hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus päättää kokoontua kevätkaudella 2027 seuraavasti:

- maanantai 18.1. (lähikokous)
- maanantai 1.2. (hybridikokous)
- maanantai 22.2. (hybridikokous)
- maanantai 15.3. (hybridikokous)
- maanantai 5.4. (hybridikokous)
- maanantai 26.4. (lähikokous)
- maanantai 17.5. (hybridikokous)
- maanantai 7.6. (hybridikokous)
- maanantai 28.6. (lähikokous)

Päätös:

Etelä-Savon hyvinvointialue

Esityslista

12/2026

10/39

Aluehallitus

5.10.2026

Tiedoksi

Aluehallitus

5.10.2026

167**Muutoksen hakeminen Etelä-Savon hyvinvointialueen lainanottovaltuuteen**

Aluehallitus 5.10.2026

6684/00.02.10/2026

Valmistelija

Konsernipalvelujen toimialajohtaja Sami Sipilä, puh. 044 770 0577

Rahoitusjohtaja Arto Jalkanen, puh. 040 359 6841

Hyvinvointialueiden investointeja rajoittaa valtioneuvoston vahvistama lainanottovaltuus, ja hyvinvointialueita koskee myös velvollisuus laatia investointisuunnitelma ministeriöiden hyväksyttäväksi.

Lainanottovaltuudesta ja investointisuunnitelmasta säädetään hyvinvointialueesta annetun lain (jälj. hyvinvointialuelaki) 15 ja 16 §:ssä. Sääntelyn tarkoituksena on varmistaa, että hyvinvointialue suunnittelee investoinnit taloudellisesti kestävästi siten, että niihin käytettävissä oleva rahoitus riittää ja että hyvinvointialueiden laajoja investointeja koskevat hankkeet suunnitellaan valtakunnallisten strategisten tavoitteiden mukaisesti ja kustannusvaikuttavasti huomioiden muiden hyvinvointialueiden vastaavat suunnitelmat sekä väestön palvelutarpeet. Vuosittain vahvistettavan, investointeja varten otettavan pitkäaikaisen lainan ottamista koskevan rajoitteen eli lainanottovaltuuden tarkoituksena on varmistaa hyvinvointialueen rahoituksen riittävyys. Ministeriöiden on hyväksyttävä investointisuunnitelma, jos hylkäämisen kriteerit eivät täyty. Valtioneuvosto päättää vuosittain valtiovarainministeriön esityksestä hyvinvointialueen tilikausittaisen valtuuden määrästä pitkäaikaisen lainan ottamiseksi. Hyvinvointialue saa ottaa pitkäaikaista lainaa päätöksen mukaisen määrän investointisuunnitelmassa kuvattujen investointien rahoittamiseksi.

Koska hyvinvointialuelain 16 §:n mukaan investointisuunnitelma ei saa olla ristiriidassa 15 §:ssä tarkoitetun hyvinvointialueen lainanottovaltuuden

Aluehallitus

5.10.2026

kanssa, on Etelä-Savon hyvinvointialueen haettava lainanottovaltuutensa muuttamista hyvinvointialuelain 15.3 §:n tarkoittamalla tavalla ennen kuin investointisuunnitelman päivittäminen on mahdollista.

Hyvinvointialuelain 15.3 §:n mukaan myös hyvinvointialueen lainanottovaltuuden muuttamisesta päättää valtioneuvosto. Lainanottovaltuuden muuttaminen on mahdollista, mikäli investointi on välttämätön hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien palvelujen tuottamisen jatkuvuuden kannalta tai lainsäädännössä edellytettyjen palvelujen turvaamiseksi eikä investointitarvetta voida kattaa muulla tavoin. Lainanottovaltuuden muuttamisesta voidaan päättää hyvinvointialueen hakemuksesta tai VM:n, STM:n tai SM:n aloitteesta.

Etelä-Savon hyvinvointialueen kohdalla lainanottovaltuuden muuttamisprosessi esitetään käynnistettäväksi hyvinvointialueen oman hakemuksen perusteella. Hyvinvointialuelain 15.4 §:n mukaan VM asettaa lainanottovaltuuden muutosta koskevan päätöksen valmistelua varten erityisen valmisteluryhmän, johon kaikki kolme ministeriötä sekä asianomainen hyvinvointialue nimeävät edustajansa. Valmisteluryhmän tehtävänä on arvioida lainanottovaltuuden muuttamisen edellytyksiä, tarvittavan lainanottovaltuuden suuruutta sekä hyvinvointialueelle asetettavia ehtoja. Arviointi perustuu hyvinvointialueen taloutta ja toimintaa koskevan tiedon perusteella tehtyyn kokonaisarvioon. Valtioneuvosto tekee päätöksen lainanottovaltuuden muuttamisesta valmisteluryhmän tekemän esityksen pohjalta.

Etelä-Savon hyvinvointialueelle on myönnetty vuodelle 2027 lainanottovaltuutta 14,2 miljoonaa euroa.

Toimivalta

Hallintosääntö 9.2 §

Vs. hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus päättää

Aluehallitus

5.10.2026

1. hakea hyvinvointialueen lainanottovaltuuden muuttamista;
2. nimetä lainanottovaltuuden muutosneuvotteluissa hyvinvointialueen edustajaksi hyvinvointialuejohtajan sekä hänen nimeämänsä viranhaltijat;
3. todeta, että lainanottovaltuuden muutosprosessin lopputuleman mukaiseksi valmisteltava päivitetty investointisuunnitelma tuodaan toimielinkäsittelyyn talousarvioprosessin yhteydessä.

Päätös:

Tiedoksi

Aluehallitus

5.10.2026

168**Talouden kuukausikatsaus 1-8/2026**

Aluehallitus 5.10.2026

5908/00.01.02.02/2026

Valmistelija

Rahoitusjohtaja Arto Jalkanen puh. 040 359 6841

Aluevaltuuston 8.12.2025 (§ 55) hyväksymän talousarvion kappaleen 3.3 mukaan talousarvion toteutumisesta raportoidaan aluevaltuustolle neljännesvuosittain osavuosisikatsauksissa. Osavuosisikatsauksissa raportoidaan käyttötalouden, investointien, tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan toteutuminen, joiden lisäksi tuotetaan tilinpäätösennuste talousarviovuodelle. Edelleen kappaleessa todetaan, että aluehallitukselle raportoidaan talouden toteumasta ja näkymästä pääsääntöisesti kuukausittain.

Liitteenä tammi-elokuun 2026 toteumatiedot hyvinvointialuetasolla sisältävä tiivis tilanneraportti. Hyvinvointialueen tuloslaskelmuotoinen ennuste on muodostettu toisen kvartaalin tietojen perusteella kokoamalla palvelualue- ja toimialakohtaiset talousarvion toteutumisarviot koko organisaation kattavaksi ennusteeksi. Kokonaisuutena osavuosisikatsauksen tulosenuste on 10,1 miljoonaa euroa ylijääminen, eli noin 3 miljoonaa euroa aluevaltuuston joulukuussa vahvistamaa talousarviota parempi.

Elokuun lopussa tulos on 16,2 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Myynti- ja maksutuottoja on kertynyt arvioitua enemmän, ja lisäksi menot ovat toteutuneet talousarvion mukaisesti. Loppuvuoden osalta riskiä liittyy lomapalkkavelkaan, joten lomien pitämiseen tulee kiinnittää huomiota. Tulosenuste päivitetään kolmannen kvartaalin osavuosisikatsauksen yhteydessä.

Aluehallitus

5.10.2026

Toimivalta

Hallintosääntö 9.2 §:n 1 kohta, hallintosääntö 60 §

Vs. hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus merkitsee talouden kuukausikatsauksen tiedoksi.

Päätös:

Tiedoksi

Liitteet

Numero Otsikko

Liite 3 Talouden kuukausikatsaus tammi-elokuu 2026

Aluehallitus

5.10.2026

169**Vastaus 24.3.2026 tehtyyn aluevaltuustoaloitteeseen Savonlinnan sairaalan edunvalvonta (Tikkinen, Minna)**

Aluehallitus 5.10.2026
7801/00.01.02.02/2025

Valmistelija

Terveyspalvelujen toimialajohtaja Kimmo Kuosmanen, puh. 040 656 7885
Viestinnän erityisasiantuntija Jouni Vauhkonen, puh. 040 571 6349

Aloitteen tekijä ehdottaa, että Savonlinnan sairaalaa koskevia leikkaustoimintaan liittyviä lakeja ja asetuksia muutettaisiin siten, että ne mahdollistaisivat jatkossa vahvemman kirurgian ja anestesian paikalla olon.

Aloitteen tekijän tarkoittamat säädökset ovat laki terveydenhuoltolain muuttamisesta 1081/2024 ja sitä täsmentänyt asetus. Lain perusteluissa viitataan erityisesti henkilöstön riittävyyteen: ”Leikkaustoiminnan ylläpitäminen näissä sairaaloissa ei saa vaarantaa henkilöstön riittävyyttä yliopistollisissa sairaaloissa tai keskussairaaloissa taikka hyvinvointialueen tai HUS-yhtymän taloudellista kantokykyä tai muuten järjestämisvastuun toteutumista.”

Lain säätämisen jälkeen henkilöstön saatavuus on yleisesti parantunut ja Savonlinnan sairaalaa on käytetty myös YTA-alueen leikkausjonojen purkamiseen. Säädösten purkaminen mahdollistaisi yrityskumppaneiden käyttö ja oman toiminnan monipuolistamisen nykytilannetta paremmin. Tältä osin lakia ja sitä ohjaavaa asetusta voi pitää vanhentuneina ja tekijän aloitetta perusteltuna. Laajempi toiminta mahdollistaisi myyntituloja ja siten vahvistaisi hyvinvointialueen taloudellista kantokykyä.

Aluehallitus

5.10.2026

Etelä-Savon hyvinvointialue onkin ottanut ko. lain ja asetuksen muuttamisen edunvalvonnan tavoitteisiinsa ja edistää sitä yhteistyössä Savonlinnan kaupungin kanssa.

Toimivalta

Hallintosääntö 126.3 §

Vs. hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus merkitsee vastauksen tiedoksi ja lähettää sen edelleen tiedoksi aluevaltuustolle, joka toteaa asian loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Tiedoksi

Liitteet

Numero Otsikko

Liite 4 Aluevaltuustoaloite, Tikkinen Minna

Aluehallitus

5.10.2026

170

Vastaus 8.6.2026 tehtyyn aluevaltuustoaloitteeseen "Hoitohenkilöstön riittävyyden, jaksamisen ja työturvallisuuden varmistaminen Eloisan arjessa" (Marja Riitta Linnaranta / KD aluevaltuustoryhmä)

Aluehallitus 5.10.2026

7801/00.01.02.02/2025

Valmistelija

Johtajaylihoitaja Anne Kantanen, puh. 040 629 1006

Työhyvinvointipäällikkö Johanna Laukkanen, puh. 044 417 2802

Eläköitymisennusteiden mukaan Eloisan palveluksesta eläköityy lähimmän viiden vuoden sisällä noin 500 hoitajaa, joista noin 200 sairaanhoitajaa ja noin 300 lähihoitajaa. Sairaanhoitajia eläköityy eniten Terveyspalvelujen (14 % henkilöstöstä) ja lähihoitajia (21 % henkilöstöstä) Ikääntyneiden toimialoilta.

Eloisan strategian mukaisesti Etelä-Savon asukkaille mahdollistetaan heidän tarpeitaan vastaavat laadukkaat ja vaikuttavat palvelut lakisääteisten määräaikojen puitteissa. Strategisen tavoitteen mukaisesti Eloisa on myös sitoutunut kattamaan taloudellista alijäämää, joka edellyttää jatkuvaa palveluiden ja niiden tuottamisen rakenteiden tarkastelua ja kehittämistä. Tällä on vaikutusta myös tarvittavaan henkilöstön resurssointiin. Väestön palvelutarpeen jatkuvan seurannan ja ennakkoinnin avulla palvelurakennetta ja palvelujen sisältöjä pyritään kehittämään teknologisia ratkaisuja hyödyntämällä sekä henkilöstön osaamispääoman vahvistamisella väestön terveys- ja sosiaalipalvelujen tarpeita vastaaviksi. Henkilöstö on organisaation tärkein voimavara, jolla Eloisa toteuttaa strategiaansa väestön terveys- ja sosiaalipalvelujen tuottamisessa.

Aluehallitus

5.10.2026

Toimenpiteitä, joilla Eloisa varautuu henkilöstön eläköitymiseen sekä jatkuvaan veto- ja pitovoiman edistämiseen on tunnistettu useita. Nämä toimenpiteet konkretisoituvat osana niin päivittäistä kuin strategistakin henkilöstön johtamista. Eloisassa;

- seurataan väestöperusteisen tiedon avulla terveys- ja sosiaalipalvelujen palveluiden tarvetta ja sen jakautumista sekä kehitetään palvelurakennetta ja palvelun tuottamisen tapoja väestöperusteiseen tietoon perustuen
- pidetään yllä säännöllistä tilannekuvaa palvelutuotannon edellyttämän henkilöstöresurssin tarpeesta ja osaamisvaatimuksista. Tarkennetaan henkilöstömitoituksia aina palvelurakenteen, palvelun tarpeen ja/tai hoitoisuuden muuttuessa
- vastataan osaamispääoman vahvistamistarpeeseen kouluttamalla henkilöstöä asiakkaiden/potilaiden palvelun/hoidon tarvetta vastaten, henkilöstön osaamisen kehittäminen mahdollistaa asiakaslähtöisen toiminnan uudistumisen muuttuvissa toimintaympäristöissä
- tuetaan henkilöstön työhyvinvointia, työn hallinnan tunnetta ja henkilöstön organisaatioon sitoutumista vahvistamalla osaamisen jatkuvaa kehittämistä
- mahdollistetaan eri ammattiryhmille ammattiurallaan eteneminen ja asiantuntijuuden kehittyminen niin, että osaamisella vastataan ja turvataan potilaiden/asiakkaiden mahdollisimman laadukas ja vaikuttava hoito ja luodaan mielikuvaa osaavasta ja uudistumiskykyisestä organisaatiosta, jossa ammatillista osaamista arvostetaan ja sen kehittymistä tuetaan
- seurataan hoidon/palvelun laatua, viestitään hoidon tuloksista organisaation sisällä kuin myös ulospäin
- vahvistetaan esihenkilöiden johtamisosaamista, kiinnitetään huomiota eri sukupolvisuuden johtamiseen (ikäjohtaminen), mahdollistetaan työuran jatkaminen alimman mahdollisen eläkeiän saavuttamisen jälkeen erilaisin työkykyä turvaavin keinoin

Aluehallitus

5.10.2026

- edistetään ja ylläpidetään henkilöstön työhyvinvointia ja -työkykyä yhteistyössä työhyvinvoinnin, työsuojelun, työterveyshuollon asiantuntijoiden ja esihenkilöiden kanssa.
- huolehditaan organisaation positiivisesta ja raikkaasta julkisuuskuvasta ja konkretisoidaan ”Myö yhdessä” tekeminen jokapäiväisessä arjen työskentelyssä.
- seurataan säännöllisesti henkilöstökokemusta (henkilöstöpulssi) ja reagoidaan palautteisiin ajantasaisesti
- tehdään tiivistä yhteistyötä alueen oppilaitosten kanssa ja pyritään turvaamaan, tutkintokoulutusten säilyminen Etelä- Savon alueella
- varmistetaan osaavan työvoiman saatavuus ja rakennetaan monialainen, oppiva ja kansainvälinen työyhteisö
- mahdollistetaan laadukkaat kouluttautumis- ja harjoittelumahdollisuudet alan opiskelijoille ja seurataan ja kehitetään opiskelijaohjauksen laatua (säännöllinen CLES-opiskelijaohjauksen laadun seuranta) sekä kehitetään erilaisia opiskelijaohjauksen malleja (esim. moduuliharjoittelumalli, klinikkaopettajamalli, monikulttuurinen harjoittelumalli).
- kartoitetaan säännöllisesti opiskelijoiden harjoittelupaikkatarjontaa ja seurataan harjoitteluiden toteutumisesta yksiköittäin
 - osallistutaan työelämäkumppanina erilaisiin hankkeisiin, joissa kehitetään ammatillista osaamista ja luodaan uusia toimintamalleja ja opetussisältöjä tutkintokoulutuksiin yhteistyössä oppilaitosten kanssa (mm. Proharkka-hanke: ohjausvoimaa kieli- ja kulttuuritietoiseen harjoitteluun sote-alalla, Kansansairauksien hoitotyön erikoistumiskoulutus)
- toteutetaan Itä-Suomen yhteistyöalueen TKKIO-strategiaa yhdessä sovituksen mukaisesti ja varmistetaan siten koulutetun työvoiman saatavuus, harjoittelujen yhtenäiset käytännöt ja ohjauksen laatu koko yhteistyöalueella.

Aluehallitus

5.10.2026

Säästötoimenpiteiden aiheuttamat muutokset henkilöstöön, työn sisältöihin ja työyhteisöihin edellyttävät aktiivista henkilöstöjohtamista, työn sujuvuuden seuranta sekä työhyvinvoinnin tukitoimia. Muutostilanteissa korostuu erityisesti lähiesihenkilön rooli työyhteisön hyvinvoinnin, työn organisoinnin ja työkyvyn tukemisessa.

Eloisassa esihenkilöitä tuetaan työkyvyn johtamisessa koulutuksella, ohjauksella ja yhtenäisillä toimintamalleilla. Lähiesihenkilö seuraa työyksikön toimintaa, henkilöstöressurssien riittävyyttä ja työn kuormittavuutta sekä huolehtii avoimesta vuoropuhelusta henkilöstön kanssa. Muutostilanteissa esihenkilön läsnäolo, saavutettavuus ja mahdollisuus käsitellä henkilöstön huolia yhdessä työyhteisön kanssa ovat keskeisiä jaksamista tukevia tekijöitä. Työn organisointia, tehtävien priorisointia ja henkilöstöressurssien kohdentamista arvioidaan jatkuvasti palvelutarpeen ja toiminnan edellyttämällä tavalla. Työkykyä tarkastellaan ennen kaikkea suhteessa työn sisältöön, työjärjestelyihin ja työyhteisön toimivuuteen, ei pelkästään yksilön näkökulmasta.

Työhyvinvoinnin ja työkyvyn johtamisen tukena Eloisassa on käytössä Työhyvinvoinnin ja työkyvyn tuen toimintamalli, joka ohjaa sekä esihenkilöitä että työntekijöitä työhyvinvointia edistäviin toimintatapoihin. Toimintamallin tukena käytetään Aino Health Manager -järjestelmää, joka auttaa tunnistamaan työkykyyn liittyviä huolenaiheita varhaisessa vaiheessa ja käynnistämään tarvittavat tukitoimet. Sairauspoissaolojen seuranta, varhaisen välittämisen keskustelut, korvaavan työn mahdollisuuksien arviointi sekä tarvittaessa työterveysneuvottelut ovat keskeisiä käytännön keinoja työkyvyn tukemisessa.

Työyhteisöjen hyvinvoinnin tilaa seurataan säännöllisesti henkilöstölle suunnatun Pulssi-kyselyn avulla. Tuloksia käsitellään sekä organisaatio- että yksikötasolla, ja niiden perusteella voidaan kohdentaa kehittämistoimenpiteitä työyhteisöihin, joissa kuormitus tai muutosten vaikutukset näkyvät henkilöstön kokemuksissa. Lisäksi

Aluehallitus

5.10.2026

työterveysyhteistyössä saatuja työkykyhavaintoja hyödynnetään työhyvinvointia tukevien toimenpiteiden suunnittelussa. Esimerkiksi viimeaikaisissa työterveyshuollon havainnoissa on tunnistettu muutosten ja muutosneuvottelujen vaikutuksia henkilöstön kuormitukseen, mikä korostaa esihenkilöiden ja työyhteisöjen tukemisen merkitystä. Vaikka organisaatiossa toteutetut muutokset voivat aiheuttaa henkilöstölle kuormitusta, sairauspoissaolopäivien määrä on kokonaisuutena vähentynyt, mikä osaltaan kertoo työkyvyn tuen toimintamallien, työterveysyhteistyön ja esihenkilötyön merkityksestä työkyvyn ylläpitämisessä.

Niissä tilanteissa, joissa työntekijä on sijoitettu uudelleen toiseen työyksikköön tai uusiin tehtäviin, erityistä huomiota kiinnitetään perehdytykseen, osaamisen varmistamiseen sekä työyhteisöön kiinnittymisen tukemiseen. Uuteen tehtävään siirtyvälle työntekijälle järjestetään tehtävän edellyttämä perehdytys, osaamisen kehittämistä seurataan säännöllisesti ja tarvittaessa hyödynnetään mentorointia sekä muuta kollegiaalista tukea. Kehitys- ja tavoitekeskustelut tarjoavat mahdollisuuden arvioida työntekijän kokemuksia, osaamisen tarpeita ja työssä jaksamista myös muutosten jälkeen.

Työhyvinvoinnin tukemisessa korostuu moniammatillinen yhteistyö. Lähiesihenkilöiden tukena toimivat työkykykoordinaattorit, työsuojelun asiantuntijat ja työterveyshuolto. Tarvittaessa työyksiköihin voidaan kohdentaa työpaikkaselvityksiä, työyhteisöjen tukitoimia, työnohjausta tai muita työkykyä vahvistavia toimenpiteitä. Tavoitteena on tunnistaa kuormitustekijät mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja löytää ratkaisuja, joilla turvataan henkilöstön hyvinvointi, työn sujuvuus ja laadukkaat palvelut myös muutostilanteissa.

Säästötoimenpiteiden kohteeksi joutuneiden työyksiköiden henkilöstön jaksamista on tuettu myös konkreettisilla tukipalveluilla muutostilanteiden aikana. Ensisijainen tuki työntekijälle on oma lähiesihenkilö, joka toimii

Aluehallitus

5.10.2026

työyksikköä koskevan tiedon ensisijaisena lähteenä, vastaa käytännön kysymyksiin ja tukee henkilöstöä muutoksen eri vaiheissa. Esihenkilöiden tukena ovat henkilöstöpalvelut, joista on ollut saatavilla keskustelutukea sekä yksittäisille esihenkilöille että tarvittaessa kokonaisille työyhteisöille. Työkykykoordinaattorit ja työyhteisöasiantuntija ovat olleet esihenkilöiden tukena muutosten suunnittelussa ja henkilöstön tukitoimien toteuttamisessa. Lisäksi työterveyshuolto on tarjonnut keskustelutukea sekä apua muutoksiin sopeutumiseen ja jaksamisen tukemiseen. Muutostilanteissa henkilöstöä on ohjattu tarvittaessa hyödyntämään myös luottamusedustajien ja työsuojeluvaltuutettujen tarjoamaa tukea. Näiden toimijoiden tehtävänä on tukea henkilöstöä muutosten käsittelyssä, työrauhan ylläpitämisessä sekä henkilöstön näkökulmien esille tuomisessa.

Aluehallitus on kokouksessaan 24.11.2025 käsitellyt vuoden 2026 talousarvioesitystä ja taloussuunnitelmaa vuosille 2026–2028. Alla olevan linkin takaa avautuvaan taulukkoon on koottu säästötoimenpiteiden talous-, henkilöstö- ja palveluvaikutukset, joiden toteutumista toimialat tahoillaan seuraavat. Säästötoimenpiteiden riskit ja alueelliset vaikutukset on niin ikään kirjattu taulukkoon.

<https://etela-savonhva.oncloudos.com//kokous/2025338-16-142409.PDF>

Potilaiden hoitoon pääsyä seurataan niin perusterveydenhuollossa kuin erikoissairaanhoidon eri erikoisaloillakin säännöllisesti. Säännöllisessä seurannassa ovat myös hoitopäivien ja hoitajaksojen kertymät, leikkaukset ja muut toimenpiteet. Myös toimintayksikköjen kuormitusta ja potilaspaikkojen täyttöastetta seurataan systemaattisesti. Potilasturvallisuutta seurataan useilla laatumittareilla ja potilasturvallisuutta uhkaavat haittatapahtumat tai hoitoon liittyvät haittatapahtumat raportoidaan Laatuportti-järjestelmään, jonka kautta ne myös vastuutahojen toimesta käsitellään.

Aluehallitus

5.10.2026

Työturvallisuuslain 8 §:n 1. ja 4. momentin nojalla työnantajalla on sekä huolehtimis- että tarkkailuvelvoite työympäristön, työyhteisön tilaan ja työtapojen turvallisuuteen liittyen. Työnantaja on velvollinen tarkkailemaan toteutettujen säästötoimenpiteiden vaikutusta työn turvallisuuteen ja terveellisyyteen. Työn vaarojen ja riskien arviointi on osa Eloisan kokonaisriskienhallintaa. Riskien arviointi tulee päivittää, mikäli työympäristöön tai työn tekemisen tapoihin tulee muutoksia. Esihenkilöiden vastuulla on tunnistaa yhteistyössä henkilöstön kanssa työssä esiintyvät vaarat ja arvioida työhön liittyvät riskit.

Toimivalta

Hallintosääntö 126.3§

Vs. hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus merkitsee vastauksen tiedoksi ja lähettää sen edelleen tiedoksi aluevaltuustolle, joka toteaa asian loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Tiedoksi

Liitteet

Numero Otsikko

Liite 5 Aloite, hoitohenkilöstö (KD aluevaltuustoryhmä)

Aluehallitus

5.10.2026

Tiedoksi saatettavat asiat

Aluehallitus 5.10.2026

Aluehallitukselle tiedoksi seuraavat asiat:

1. Laatusuosituksen tilastomateriaalien analyysi, ikääntyneiden palvelut, kansallinen vertailu
2. Maakuntien tilakeskuksen talouden kvartaaliraportti Q2 2026
3. Valtiovarainministeriön päätös Etelä-Savon hyvinvointialueen hakemukseen alijäämän kattamiskauden jatkamisesta vuoteen 2029 ja STM:n lausunto
4. [Omavalvonnän osavuositäatsaus](#)

Vs. hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus merkitsee asiat tiedoksi.

Päätös:**Liitteet**

Numero Otsikko

Liite 6 Laatusuosituksen tilastomateriaalien analyysi (Hyvii)

Liite 7 Maakuntien tilakeskuksen talouden kvartaaliraportti Q2 2026

Liite 8 VN_18534_2026-VM-2Päätös Etelä-Savon hyvinvointialueen hakemukseen alijäämän kattamiskauden jatkamisesta vuoteen 2029

Liite 9 Sosiaali- ja terveysministeriön lausunto Etelä-Savon hyvinvointialueen alijäämän kattamista koskevan määrääajan jatkamisesta

Aluehallitus

Aika 5.10.2026 klo 09:00 -

Paikka Etelä-Savon maakuntaliitto (Mikonkatu 5, Mikkeli) / Teams

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
172	Etelä-Savon hyvinvointialueen rakennus- ja kiinteistöomaisuuden hallinta	2

Aluehallitus

5.10.2026

172**Etelä-Savon hyvinvointialueen rakennus- ja kiinteistöomaisuuden hallinta**

Aluehallitus 5.10.2026

6688/00.01.02.02/2026

Valmistelija

Konsernipalvelujen toimialajohtaja Sami Sipilä puh. 044 770 0577

Rahoitusjohtaja Arto Jalkanen puh. 040 359 6841

Juristi Aki Rasimus puh. 040 656 7444

Juristi Tarja Poikolainen puh. 040 359 9483

Nykytila

Etelä-Savon hyvinvointialueella on käytössään laaja toimitilaverkko, jonka huonepinta-ala on tällä hetkellä 164 130 m², joka palvelee sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluja koko Etelä-Savon alueella.

Toimitilakokonaisuutta kasvattaa erityisesti kahdella sairaalakampuksella toimiva erikoissairaanhoito sekä valtakunnallisesti merkittävä Vaalijalan erityishuollon kiinteistökanta.

Toimitilojen määrän vähentäminen ja tilatehokkuuden parantaminen ovat olleet keskeinen osa hyvinvointialueen talouden tasapainottamista.

Vuodesta 2023 toimitilojen määrä on alentunut seuraavasti:

Kuukausi / Vuosi	Kokonaishuoneala
01/2023	173 823 m ²
01/2024	163 905 m ²
01/2025	164 051 m ²
01/2026	164 130 m ²
09/2026	164 130 m ²

Vaikka osa vähennyksistä on kohdistunut pieniin yksittäisiin kohteisiin, kehityssuunta on ollut selvästi tilaverkkoa tiivistävä.

Tilojen käytön tehostamista on jatkettu yhteistyössä palvelutuotannon kanssa. Tavoitteena on keskittää toimintaa nykyistä

Aluehallitus

5.10.2026

tarkoituksenmukaisempiin tiloihin, lisätä yhteiskäyttöä sekä hyödyntää digitaalisia ja liikkuvia palveluja silloin, kun se on palvelujen saatavuuden näkökulmasta mahdollista. Tulevissa investointi- ja toimitilahankkeissa tavoitteena on samanaikaisesti parantaa toiminnallisuutta ja tilojen tehokkuutta.

Valtakunnallisissa vertailuissa Etelä-Savon toimitilakanta on suurin asukaslukuun nähden. Tätä selittävät erityisesti alueen ikärakenne, pitkät etäisyydet, hajautunut palveluverkko sekä kahden sairaalakampuksen ylläpito. Maakuntien Tilakeskuksen valtakunnallisissa toimitilaraporteissa on todettu, että palveluverkkouudistukset eivät vielä laajasti näy hyvinvointialueiden tilamäärissä, vaan muutokset etenevät asteittain eri alueilla. Etelä-Savon hyvinvointialueen kehityssuunta on kuitenkin sama kuin useimmilla hyvinvointialueilla: tavoitteena on vähentää tilamäärää, kasvattaa käyttöastetta ja siirtää palveluja tarkoituksenmukaisempiin tiloihin.

Terveystieteiden tutkimuskeskukseen ja tilaratkaisuihin erikoistuneen Nordic Healthcare Group Oy:n (NHG) vertaiskehittämisineistön perusteella tilapalvelujen ja teknisen huollon kustannukset ovat hyvinvointialueilla keskimäärin merkittävä tukipalvelujen kustannuserä, minkä vuoksi toimitilojen tehokas käyttö on keskeinen osa talouden tasapainottamista myös valtakunnallisesti.

Etelä-Savon hyvinvointialue on onnistunut kääntämään toimitilakehityksen pienenevään suuntaan. Tilamäärä on vähentynyt, vuokrasopimuksia on irtisanottu ja tilojen käyttöä on tehostettu. Muutos on kuitenkin ollut toistaiseksi maltillinen, koska palvelujen saatavuus koko maakunnassa, kahden sairaalakampuksen ylläpito sekä erityispalvelujen tilatarpeet rajoittavat nopeita vähennyksiä. Jatkossa merkittävimmät säästömahdollisuudet liittyvät palveluverkkoa tukeviin tilaratkaisuihin, käyttöasteen nostamiseen, yhteiskäyttötiloihin sekä digitaalisten palvelujen laajempaan hyödyntämiseen.

Tilojen käytön tehokkuutta on lisättävissä myös suurimmissa kiinteistö- ja rakennusomistuksissa eli Mikkelin sairaalakampuksella (huoneala 76 680

Aluehallitus

5.10.2026

m²) ja Savonlinnan sairaalakampuksella (huoneala 46 356,20 m²) sekä Vaalijalan osaamis- ja tukikeskuksessa (huoneala 29 813,40 m²).

Yhtiöittämistä koskeva selvitys

Etelä-Savon hyvinvointialue on laatinut vuoden 2026 alkupuolella Maakuntien tilakeskuksen kanssa kattavan kiinteistöselvityksen, jossa selvitettiin mahdollisen kiinteistöjen yhtiöittämisen vaikutuksia sekä hyvinvointialueen talouteen että kiinteistöjen johtamiseen. Selvityksestä käy ilmi, että yhtiöittämisellä voidaan saavuttaa tehokkuutta esimerkiksi kiinteistöjohtamiseen. Selvitys osoittaa, että kiinteistöjen siirtäminen hyvinvointialueen kokonaan omistamaan kiinteistöyhtiöön on kiinteistöomaisuuden hallinnan kannalta seuraava johdonmukainen vaihe.

Selvityksen pohjalta on laadittu suunnitelma, jota on esitelty aluevaltuuston seminaareissa 28.8.2026 ja 21.9.2026 sekä aluehallituksessa iltakouluissa. Tämä aineisto liittyy keskeneräisen asian valmisteluun. Kyseessä on julkisuuslain 6 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitettu asiakirja, joka tulee julkiseksi vasta, kun asia on käsitelty viranomaisessa loppuun. Lisäksi aineisto sisältää julkisuuslain 24 § 1 momentin 17 kohdan mukaisia liikesalaisuuksia.

Yhtiön perustamisen jälkeen yhtiöön on tarkoitus siirtää Mikkelin keskussairalakampuksen rakennukset, mielen talo, Savonlinnan sairaalakampuksen rakennukset sekä Vaalijalan osaamis- ja tukikeskuksen rakennukset. Yhtiöön on mahdollista siirtää jatkossa myös muita hyvinvointialueen omistamaa rakennus- ja kiinteistöomaisuutta. Voimassa olevan hallintosäännön 63 §:n mukaan aluehallitus päättää omaisuuden luovuttamisesta ja vuokraamisesta omaisuuden arvon ollessa yli 500 000 euroa. Hallintosäännön 8 §:n 3 momentin kohdan 17 mukaan aluevaltuusto päättää kiinteän omaisuuden luovuttamisesta, milloin luovutettavan omaisuuden kauppahinta on yli 1 M€.

Kiinteistö Oy Eloisa vuokraa siirtyvät rakennukset hyvinvointialueen käyttöön. Kiinteistöyhtiön (vuokranantaja) ja hyvinvointialueen (vuokralainen) välille tehdään kiinteistökohtaiset, pitkäaikaiset vuokrasopimukset (esim. 20 vuotta). Vuokra koostuu kolmesta osasta:

Aluehallitus

5.10.2026

pääoma-, ylläpito- ja investointivuokra. Tämä vuokrarakenne mahdollistaa kiinteistöjen pitkäjänteisen ylläpidon ja kehittämisen sekä kustannusten läpinäkyvän kohdentamisen vuokralaiselle. Vuokrasopimusten keston ja ehtojen vahvistuttua hyvinvointialue tekee tarvittavat investointeja koskevat kirjaukset ja huomioi ne talousarviovalmistelussa.

Yhtiöittämisellä tavoitellaan rakennus- ja kiinteistöomaisuuden johtamisen tehostamista, omistamisen ja ylläpidon erottamista palvelutuotannosta sekä sitoutuneen pääoman parantamista sekä kustannusten ja riskien läpinäkyvyyttä. Yhtiömuoto mahdollistaisi lisäksi kohdekohtaisen talouden seurannan ja investointien suunnitelmallisen toteuttamisen. Rakennus- ja kiinteistöomaisuuden kehittäminen olisi myös selkeämpää yhtiön kautta. Lisäksi yhtiöittämisellä tavoitellaan rakennus- ja kiinteistöomaisuuden elinkaaren hallinnan vahvistamista, investointitarpeiden ennakoitavuuden parantamista sekä rakennus- ja kiinteistöomaisuuteen liittyvien vastuiden ja riskien selkeämpää kohdentamista.

Kiinteistöyhtiön toiminnan lähtökohtana olisi hyvinvointialueen palvelutuotannon tarpeiden tukeminen kustannustehokkaasti ja pitkäjänteisesti. Tämä konsernin sisäinen järjestely edistää myös hyvinvointialueen toiminnan tehokkaampaa järjestelyä. Kiinteistöyhtiö vastaisi rakennus- ja kiinteistöomaisuuden omistamisesta, elinkaaren hallinnasta ja investointiesityksistä sekä niiden toteutuksesta aluevaltuuston päätösten mukaisesti. Kiinteistöyhtiön investoinnit suunniteltaisiin osana hyvinvointialuekonsernin investointisuunnittelua, ja hyvinvointialue ohjaisi yhtiön toimintaa konserniohjauksen ja omistajaohjauksen keinoin.

Viranhaltijavalmistelussa on selvitetty myös kiinteistöyhtiön huolto- ja ylläpitopalvelujen tuotantotapaa. Alkuvaiheessa kiinteistöyhtiön huolto- ja ylläpitopalvelut ostettaisiin Etelä-Savon hyvinvointialueelta, koska hyvinvointialueella on asiantuntijuus ja osaaminen tuottaa rakennusten- ja kiinteistöjen vaatimat palvelut tehokkaasti ja kustannustehokkaasti sekä erityisosaaminen sairaalakiinteistöjen huoltamiseen.

Kiinteistöosaakeyhtiön perustaminen

Aluehallitus

5.10.2026

Kiinteistöyhtiö esitetään perustettavaksi uutena Etelä-Savon hyvinvointialueen 100 % omistamana kiinteistöosakeyhtiönä. Järjestelyssä hyvinvointialue säilyttää määräysvallan kiinteistöyhtiössä eikä järjestely muuttaisi hyvinvointialueen järjestämisvastuuta tai palveluverkkoa koskevaa päätöksentekoa. Lisäksi kiinteistöyhtiö toimisi hyvinvointialueen strategisen ja taloudellisen ohjauksen alaisena. Rakennus- ja kiinteistöomaisuuden käyttötarkoitusta ja merkittäviä investointeja koskeva päätösvalta tulisi säilymään hyvinvointialueella.

Kiinteistöosakeyhtiöön sovelletaan osakeyhtiölain säännöksiä. Yhtiön perustaminen edellyttää kirjallisen perustamissopimuksen laatimista. Perustamissopimuksessa on nimettävä yhtiön hallituksen jäsenet, ja siihen on liitettävä yhtiöjärjestys. Lisäksi tilikaudesta on määrättävä joko perustamissopimuksessa tai yhtiöjärjestyksessä.

Perustamissopimuksessa voidaan tarvittaessa määrätä myös yhtiön toimitusjohtajasta ja tilintarkastajista. Hallituksen puheenjohtaja voidaan nimetä perustamissopimuksessa tai hallituksen järjestäytymisen yhteydessä.

Yhtiöjärjestyksessä on aina mainittava yhtiön toiminimi. Kotimaisten kielten keskuksen (Kotus) ohjeiden mukaan julkishallinnon organisaatioiden nimien tulee olla asiallisia, selkeitä ja helposti ymmärrettäviä. Nimen on myös syytä erottua kaupallisista nimistä sekä kuvata mahdollisimman hyvin sitä julkista toimijaa, jota se edustaa.

Aluehallitus tulee nimeämään yhtiön hallituksen aluevaltuuston päätöksen jälkeen pidettävässä aluehallituksen kokouksessa hallintosäännön 9 §:n 2 momentin 26 kohdan edellyttämällä tavalla. Liitteenä 1 on ehdotus Kiinteistö Oy Eloisan yhtiöjärjestykseksi sekä liitteenä 2 on yhtiön perustamissopimukseksi.

Kiinteistöyhtiön toiminnan ja talouden seuranta

Hyvinvointialueen kokonaan omistama kiinteistöyhtiö on hyvinvointialueen tytäryhteisö, koska hyvinvointialueella on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta yhtiössä. Hyvinvointialue tytäryhteisöineen muodostaa hyvinvointialuekonsernin.

Aluehallitus

5.10.2026

Aluehallituksella on hyvinvointialuelain nojalla laaja ja velvoittava rooli kokonaan omistamansa kiinteistöyhtiön seurannassa: se vastaa konsernin omistajaohjauksesta, sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta sekä kuuluu konsernijohtoon. Käytännön seurannan välineitä ovat konserniohje (jonka sisällöstä laissa säädetään vähimmäisvaatimukset), tytäryhteisön lakisääteinen tiedonantovelvollisuus aluehallitukselle sekä konsernitilinpäätös. Toimivallan tarkempi jako aluehallituksen ja konsernijohtoon muiden jäsenten välillä määräytyy hallintosäännöllä.

Aluehallituksen lakisääteiset tehtävät seurannassa

Hyvinvointialuelain (611/2021) 43 §:n mukaan aluehallituksen tulee:

- vastata hyvinvointialueen hallinnosta ja taloudenhoidosta (kohta 1)
- vastata hyvinvointialuekonsernin omistajaohjauksesta sekä palvelujen muiden tuottajien ohjauksesta ja valvonnasta (kohta 6)
- huolehtia sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä (kohta 7)
- huolehtia sisäisen tarkastuksen järjestämisestä (kohta 8)

Konsernijohto ja konsernivalvonta

Aluehallituksen tehtävistä hyvinvointialuekonsernin omistajaohjauksessa ja konsernivalvonnassa säädetään erikseen 50 §:ssä, jonka mukaan hyvinvointialueen konsernijohtoon kuuluvat aluehallitus, hyvinvointialuejohtaja ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset. Konsernijohto vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä. Hallintosäännön 9 §:n 2 momentin 9 kohdan mukaan aluehallitus vastaa hyvinvointialuekonsernin omistajaohjauksesta sekä hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien palvelujen muiden tuottajien ohjauksesta ja valvonnasta.

HE 241/2020:n perustelujen mukaan konsernivalvonnan kohdealueita ovat erityisesti:

- tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Aluehallitus

5.10.2026

- aluevaltuuston tytäryhteisöille asettamien tavoitteiden toteutumisen seuranta
- konserniohjeen noudattamisen seuranta
- riskienhallintajärjestelmien toimivuuden seuranta

Konserniohje – keskeinen ohjausväline

Etelä-Savon hyvinvointialueen aluevaltuusto on hyväksynyt 19.12.2022 § 114 hyvinvointialueen konserniohjeen. Konserniohjeessa annetaan hyvinvointialuelain 49 §:n edellyttämät tarpeelliset määräykset. Konserniohjeen kappaleen 15 mukaan tytäryhteisön on jo valmisteluvaiheessa hankittava omistajan ennakkokäsitys tehdessään päätöstä merkittävästä asiasta. Hyvinvointialueen ennakkokäsityksen hankkiminen on keino ohjata ja valvoa konserniin kuuluvan tytäryhteisön toimintaa ja taloutta. Aktiivinen tiedonantovelvollisuus edellyttää, että tytäryhteisöt tuovat riittävän ajoissa tietoon ne asiat, joihin edellytetään konserniohjausta. Konserniohjeen kohdassa 15 on kattava esimerkkiluettelo toimenpiteistä, joista tulee hankkia kirjallinen ennakkokäsitys omistajalta.

Tytäryhteisön tiedonantovelvollisuus aluehallitukselle

Hyvinvointialuelain 121 §:n mukaan hyvinvointialueen tytäryhteisön on annettava aluehallitukselle hyvinvointialuekonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot. Tämä koskee suoraan myös kokonaan omistettua kiinteistöyhtiötä.

Lisäksi hyvinvointialueen on laadittava konsernitilinpäätös, johon tytäryhteisöjen tilinpäätökset yhdistellään.

Omistajaohjauksen keinot ja rajoitukset

Omistajaohjauksen keinoja ovat mm. yhtiöjärjestysmääräykset, henkilövalinnat, ohjeiden antaminen hyvinvointialuetta edustaville henkilöille ja muu määräysvallan käyttö.

Osakeyhtiölain mukainen johdon huolellisuusvelvoite ja lojaliteettivelvollisuus yhtiötä kohtaan säilyvät. Jos omistaja on tyytymätön

Aluehallitus

5.10.2026

hallituksen toimintaan, käytettävissä ovat osakeyhtiölainsäädännön keinot, kuten hallituksen vaihtaminen.

Investointisuunnitelma

Hyvinvointialueesta annetun lain 16 §:n mukaan hyvinvointialueen on vuosittain laadittava investointisuunnitelma ja investointisuunnitelma sisältää sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen osasuunnitelmat. Investointisuunnitelman tulee sisältää tiedot investoinneista ja investointia vastaavista sopimuksista. Lisäksi suunnitelman tulee sisältää tiedot hyvinvointialueen toimitilojen ja kiinteistöjen sekä muiden pitkävaikutteisten hyödykkeiden suunnitelluista luovutuksista.

Investointisuunnitelmasta on myös ilmentävä hyvinvointialueen investointien lisäksi hyvinvointialuekonsernin toiminnallisesti ja taloudellisesti merkittävimmät investoinnit. Investointisuunnitelmaan sisällytetään tytäryhteisöjen (yli 50 % omistusosuus) suunnittelemaat investoinnit, siten että suunnitelmasta ilmenee investointia rahoittavien tahojen osuudet.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 25 §:n mukaan hyvinvointialue saa toteuttaa sosiaali- ja terveydenhuollon toimitilan tai kiinteistön luovutuksen vain, jos se sisältyy sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymän osasuunnitelman ensimmäiselle tilikaudelle.

Hyvinvointialueen on lisäksi omistajaohjauksellaan huolehdittava siitä, etteivät hyvinvointialuekonsernin investoinnit tai pitkävaikutteisten hyödykkeiden luovutukset ole ristiriidassa hyväksytyn osasuunnitelman kanssa. Pelastustoimen järjestämisestä annetun lain 11 §:ssä säädetään vastaavasti investointisuunnitelman pelastustoimen osasuunnitelmasta ja sen hyväksymisestä.

Järjestelyn kohteena olevien rakennusten eli yhtiölle siirtyvien rakennusten tasearvojen mukainen arvo kirjataan investointisuunnitelman kohtaan omaisuuden luovutukset.

Hyvinvointialueen hyväksymä investointisuunnitelma toimitetaan vuosittain toukokuun loppuun mennessä kolmelle ministeriölle:

Aluehallitus

5.10.2026

valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle (SOTE-osio) sekä sisäministeriölle (pelastustoimen osio).

Investointisuunnitelmaa päivitetään Etelä-Savon hyvinvointialueen talousarviokäsittelyn yhteydessä. Hyvinvointialue on yhteydessä ohjaavaan ministeriöön investointisuunnitelman päivittämiseen liittyen.

Valtiontukioikeudellinen arviointi

Perustettava Kiinteistö Oy Eloisa on Etelä-Savon hyvinvointialueen kokonaan omistama yhtiö, jonka tehtävänä on omistaa ja hallinnoida hyvinvointialueen omassa palvelutoiminnassa käytettävää rakennus- ja kiinteistöomaisuutta. Yhtiö hallinnoi ainoastaan hyvinvointialueen käytössä olevia rakennuksia eikä tarjoa kiinteistöpalveluja ulkopuolisille markkinoille.

Järjestelyä on arvioitu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107 ja 108 artiklan näkökulmasta. Valtiontukisääntelyn soveltuminen edellyttää muun ohella, että tuensaajaksi katsottava yksikkö harjoittaa taloudellista toimintaa. Kiinteistö Oy Eloisa toiminnan edellä kuvattu konsernin sisäinen luonne on otettu arvioinnissa huomioon. Koska rakennusten omistamiseen ja vuokraamiseen voi kuitenkin liittyä valtiontukioikeudessa tarkoitettua taloudellista toimintaa, järjestely on arvioitu myös markkinataloustoimijaperiaatteen mukaisesti. Arvioinnissa on siten varmistettu, että järjestelyn taloudelliset ehdot vastaavat ehtoja, jotka vastaavassa tilanteessa toimiva yksityinen markkinataloustoimija voisi hyväksyä.

Markkinaehtoisuusarvioinnissa on tarkasteltu hyvinvointialueen ja Kiinteistö Oy Eloisan välisiä keskeisiä taloudellisia toimenpiteitä eli rakennusten luovutusta ja Kiinteistö Oy Eloisalle myönnettävää omistajalainaa. Vuokrasopimusten ehdot ja vuokrataso on otettu huomioon osana järjestelyn kokonaisarviointia, koska ne vaikuttavat rakennusten- ja kiinteistöjen käypään arvoon, yhtiön kassavirtaan ja lainanhoitokykyyn sekä sijoitetulle pääomalle muodostuvaan tuottoon.

Rakennukset luovutetaan Kiinteistö Oy Eloisalle riippumattoman auktorisoidun kiinteistöarvioijan (AKA) määrittämistä käyvistä arvoista.

Aluehallitus

5.10.2026

Käypien arvojen määrittämisessä on otettu huomioon järjestelyn yhteydessä tehtävien vuokrasopimusten ehdot. Luovutushinnan markkinaehtoisuutta on tämän vuoksi arvioitu yhdessä vuokrauksen ehtojen ja arvostuksessa käytettävän tuottovaatimuksen kanssa. AKA-arvioinnissa käytettyä tuottovaatimusta on verrattu vastaaviin yhteiskuntakiinteistöihin sijoittavien markkinatoimijoiden edellyttämiin tuottotasoihin ottaen huomioon muun muassa vuokralaisprofiili, vuokrasopimusten pituus ja kohteiden käyttötarkoitus.

Kiinteistö Oy Eloisalle myönnettävän omistajalainan ehdot määritetään markkinaehtoisesti ottaen huomioon yhtiön luottokelpoisuus, lainan vakuudet, laina-aika, lyhennysohjelma ja muut rahoitusehdot. Markkinaehtoisuutta on arvioitu vertaamalla rahoituksen hinnoittelua vastaavissa olosuhteissa markkinoilta saatavan rahoituksen arvioituun hintaan sekä vastaavien yhteiskuntakiinteistösijoittajien rahoitusehtoihin. Arvioinnin perusteella markkinaehtoisen marginaalin on arvioitu olevan noin 90–175 korkopistettä. Valmisteluhetken markkinatasolla 100 korkopisteen marginaali vastaa noin 4,6 prosentin kokonaiskorkoa. Lopullinen korko määritetään ja kiinnitetään lainasopimuksen allekirjoitushetken markkinatason perusteella siten, että lainan hinnoittelu on markkinaehtoinen. Omistajalaina on kiinteäkorkoinen, ja se lyhennetään lainasopimuksessa sovittavan lyhennysohjelman mukaisesti. Korko maksetaan kaikkina vuosina täysimääräisenä. Lainan vakuudeksi annetaan Kiinteistö Oy Eloisalle luovutettaviin rakennukseen erityiseen oikeuteen vahvistettavat kiinnitykset. Hyvinvointialue ei anna järjestelyssä Kiinteistö Oy Eloisalle rahoituksesta takausta.

Omistajalainan riskiarvioinnissa on otettava huomioon, että hyvinvointialuelain 134 §:n mukaan hyvinvointialueen myöntämä laina ei saa vaarantaa hyvinvointialueen kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä, eikä lainaan saa sisältyä merkittävää taloudellista riskiä. Tämä tullaan arvioimaan ennen laina päätöksen tekemistä osana asian valmistelua aluehallituksessa.

Järjestelyn markkinaehtoisuudesta tehdyn kokonaisarvioinnin perusteella rakennusten luovutuksen ja omistajalainan ei arvioida antavan Kiinteistö

Aluehallitus

5.10.2026

Oy Eloisan markkinaehdoista poikkeavaa taloudellista etua. Arvioinnissa on otettu huomioon myös vuokrauksen ehdot osana järjestelyn taloudellista kokonaisuutta. Koska Kiinteistö Oy Eloisalle ei muodostu markkinaehtoisuudesta poikkeavaa taloudellista etua, yksi SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun valtiontuen kumulatiivisista edellytyksistä jää täyttymättä. Järjestelyn ei siten arvioida sisältävän SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea.

Yllä mainittuun viitaten valtiontukiarviointia tullaan tekemään kokonaisvaltaisesti koko prosessin ajan.

Aluevaltuuston päätösvalta

Hyvinvointialuelain 22 §:n mukaan aluevaltuusto vastaa hyvinvointialueen toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää hyvinvointialueen päätösvaltaa. Aluevaltuusto päättää varallisuuden hoidon sekä mm. varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista. Hallintosäännöllä aluevaltuuston päätösvaltaa voidaan delegoida muille toimielimille sekä viranhaltijoille.

Hyvinvointialueen voimassa olevan hallintosäännön rahatoimen hoitamista koskevan 69 §:n mukaan aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen kokonaisvarallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista. Rahoitustarvetta ei saa kattaa pitkäaikaisella lainalla. Hyvinvointialue voi ottaa pitkäaikaisen lainan valtioneuvoston päättämän lainanottovaltuuden rajoissa. Muilta osin aluevaltuusto päättää lainan ottamisen ja lainan antamisen periaatteista. Aluehallitus päättää lainan ottamisesta ja lainan antamisesta noudattaen aluevaltuuston hyväksymiä periaatteita. Liite 3 velkakirjalainaehdot.

Hallintosäännön 69.3 §:n yleisen lainanotto- ja antotoimivallan perusteella aluehallituksella on toimivalta päättää omistajalainan lopullisesta euromäärästä sen jälkeen, kun siirrettävän omaisuuden käyvät arvot ja järjestelyn välittömät kustannukset ovat varmistuneet, sekä hyväksymään lainasopimuksen muut ehdot aluevaltuuston 25.5.2023 § 192 hyväksymien periaatteiden mukaan (Kokonaisvarallisuuden hoito sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteet).

Aluehallitus

5.10.2026

Toimivalta

Aluevaltuustolla on päätösvalta tässä kokonaisjärjestelyä koskevassa kysymyksessä, ja aluehallitus päättää myöhemmistä yksittäisistä sopimuksista ja taloudellisista seikoista. Toimivaltajako perustuu sekä hyvinvointialuelain säännöksiin että hallintosäännön määräyksiin.

Vs. hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. perustaa Kiinteistö Oy Eloisa nimisen kiinteistöosakeyhtiön ja hyväksyä liitteenä 1. ja 2. olevat Kiinteistö Oy Eloisan yhtiöjärjestyksen sekä perustamissopimuksen
2. hyväksyä hyvinvointialueen omistaman rakennus- ja kiinteistöomaisuuden yhtiöittämisen, ja että yhtiöittäminen toteutetaan hyvinvointialueen kokonaan omistaman Kiinteistö Oy Eloisan kautta ja että yhtiö toimii jatkossa hyvinvointialuekonsernin kiinteistöyhtiönä;
3. hyväksyä, että hyvinvointialue rahoittaa Kiinteistö Oy Eloisan toteuttaman omaisuuden hankinnan yhtiölle myönnettävällä omistajalainalla. Omistajalainan määrä perustuu siirrettävän omaisuuden käypiin arvoihin ja järjestelyn välittömiin kustannuksiin;
4. valtuuttaa konsernipalvelujen toimialajohtajan tekemään kiinteistöyhtiön perustamiseen liittyviin asiakirjoihin teknisiä ja muita vähäisiä muutoksia.

Päätös:

Tiedoksi

Liitteet

Numero Otsikko

Liite 1 Etelä-Savon hyvinvointialue Eloisa_yhtiöjärjestys_kiinteistöosakeyhtiö

Liite 2 Etelä-Savon hyvinvointialue Eloisa_kiinteistöosakeyhtiön perustamissopimus

Liite 3 Velkakirjalainan ehdot

Oheisaineisto

Otsikko

Konserniohje

Kokonaisvarallisuuden hoito sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteet - aluehallitus 25.5.2023

Ei-julkinen asiakirja

Aluehallitus

5.10.2026

Otsikko

Päätöksen vaikutusten ennakkoarviointi (ei vielä julkinen)